

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget er, bortset fra nedennævnte ændringer, overensstemmende med det af regeringen i rigsdagssamlingen 1949—50 fremsatte forslag (rigsdagstidende 1949—50, tillæg A. sp. 7259 ff.).

Efter fremsættelsen af det oprindelige forslag har handelsministeriet, for så vidt angår de under dette hørende områder, som berøres af forslaget, indhentet erklæringer fra en række erhvervsorganisationer. Disse erklæringer er med handelsministeriets bemærkninger oversendt til justitsministeriet og har været genstand for overvejelse forud for lovforslagets genfremsættelse.

Handelsministeriet har — ligesom de organisationer, der har udtalt sig — erklæret sig enig i „ønskeligheden af, at mulighederne for resocialisering af personer, der har været i konflikt med straffelovgivningen, udvides, så vidt det er foreneligt med, hvad andre berettigede samfundshensyn tillader“. Samtidig har handelsministeriet dog givet udtryk for betænkeligheder ved de foreslåede regler, herunder navnlig forslaget om at slette vandelskrav for opnåelse af næringsbrev og søneringsbevis og forslaget om ved de særlige næringsretlige autorisationer at gøre fortabelse eller frakendelse af retten til sådan virksomhed afhængig af, om et begået strafbart forhold begrundes en nærliggende fare for misbrug.

Justitsministeriet har ikke i de anførte synspunkter, som imødegås nedenfor i forbindelse med omtalen af de afgivne erklæringer, fundet tilstrækkeligt grundlag for at ændre forslaget regler på de omhandlede områder.

Ved §§ 3 og 4 i det oprindelige lovforslag var det foreslået at ophæve værnepligtslovens § 3 om vandelsbetingelser for tjeneste i hæren og søværnet og den hertil henvisende bestemmelse i hjemmeværnslovens § 10, stk. 1. Det er fra indenrigsministeriets side oplyst, at arbejdet med at forberede en ny værnepligtslov kan ventes afsluttet i løbet af det kommende år, og at det lovforslag, som derefter ventes fremsat, bl. a. vil omfatte regler om udelukkelse fra militærtjeneste som følge af straf, regler der i princippet harmonerer med grundtanken i nærværende forslag, idet man ved afgørelsen af, om straf bør ude-

lukke fra militærtjeneste, vil lægge vægt på arten af det begåede forhold og en vurdering af den domfældtes person. Da reglerne om udelukkelse fra militærtjeneste indtager en særstilling i nærværende forslag derved, at der her ikke alene er tale om en ret, men tillige og i praksis i langt højere grad om en *pligt*, har justitsministeriet anset det for naturligt og forsvarligt at efterkomme indenrigsministeriets henstilling om at udelade de nævnte bestemmelser af lovforslaget i forventning om, at tilfredsstillende regler på dette område vil blive gennemført ved den forestående ændring af værnepligtsloven. Som konsekvens heraf er også den i det oprindelige forslags § 33 givne overgangsbestemmelse slettet.

Der er herefter sket en omnummerering af enkelte paragraffer, idet det oprindelige forslags §§ 30 og 31 om ophævelse af straffelovstillæggenes regler om frakendelse af rettigheder nu er anbragt som § 3 og § 4. Den oprindelige § 32 er blevet § 30, og den oprindelige § 34 er blevet § 31.

Til § 1.

Om de af handelsministeriet og forskellige erhvervsorganisationer afgivne erklæringer vedrørende adgangen til næringsbrev og til at opnå særlige autorisationer henvises til bemærkningerne til §§ 6—8. Justitsministeriet har ment at burde fastholde forslaget til affattelse af straffelovens § 78. Når efter forslaget et strafbart forhold kun kan medføre udelukkelse fra virksomhed, som kræver særlig autorisation, såfremt det udviste forhold begrundes en *nærliggende* fare for misbrug af stillingen eller hvervet, ligger der heri, at en almindelig mistillid som følge af, at den domfældte ved det udviste strafbare forhold har lagt en karakterbrist for dagen, *ikke* kan medføre udelukkelse fra udøvelse af den omhandlede virksomhed, når der ikke er grund til at tro, at han netop i udøvelsen af den let vil være fristet til misbrug. Om nærliggende fare for misbrug foreligger, må afgøres af praksis under hensyn til det strafbare forholds og den omhandlede stillings nærmere karakter. Det er justitsministeriets opfattelse, at den foreslåede bestemmelse giver tilstrækkelig mulighed for